

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ОБУЧЕНИЕ НА ТЕМА

“Чужденци. Бежанци. Миграция – национално право. Свободно движение на лицата в Европейския съюз - регламентация на бежанците и емигрантите, на лицата, търсещи работа - практика на СЕС и на ЕСПЧ.”

Основните права на човека и чужденците – практика на Съда по правата на човека по дела срещу България

ЛЕКТОР

Соня Янкулова

03-05.07.2014 г.

к.к. Слънчев бряг

Конвенция за защита правата на човека и основните свободи

- **Член 5** Право на свобода и сигурност

§1. **Всеки** има право на **свобода** и сигурност. Никой не може да бъде лишен от свобода освен в следните случаи и само в съответствие с процедури, предвидени от закона:

f) **законен арест или лишаване от свобода на лице с цел да се предотврати незаконното му влизане в страната или на лице, против което се предприемат действия за неговото депортиране или екстрадиция.**

Конвенция за защита правата на човека и основните свободи

- §2. На всяко арестувано лице трябва **незабавно** да бъдат съобщени на разбираем за него език **основанията** за арестуването му и **всички** обвинения, които му се предявяват

Конвенция за защита правата на човека и основните свободи

- §4. Всяко арестувано или лишено от свобода лице има **право да обжалва** законността на неговото задържане в съда, който е задължен в кратък срок да се произнесе; в случай, че задържането е неправомерно, съдът е длъжен да нареди незабавното освобождаване на задържаното лице.
- §5. Всяко лице, арестувано или лишено от свобода в нарушение на изискванията на този член, се ползва с осигурено от правните процедури **право на обезщетение.**

Конвенция за защита правата на човека и основните свободи

- **Член 6** Право на справедлив съдебен процес
§1. Всяко лице при **определянето на неговите граждански права и задължения** или при наличието на каквото и да е наказателно обвинение срещу него има **право на справедливо и публично** гледане на неговото дело **в разумен срок от независим и безпристрастен съд**, създаден в съответствие със закона. Съдебното решение се обявява публично.

Конвенция за защита правата на човека и основните свободи

- **Член 8** Право на зачитане на личния и семейния живот
 - §1. Всеки има право на **зачитане на неговия личен и семеен живот**, на неговото жилище и тайната на неговата кореспонденция.
 - §2. **Намесата** на държавните власти в ползването на това право е недопустима освен в случаите, **предвидени в закона** и **необходими** в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите.

Конвенция за защита правата на човека и основните свободи

- **Член 13** Право на ефективни правни средства за защита

Всеки, чиито права и свободи, предвидени в тази конвенция, са нарушени, трябва да разполага с **ефикасни вътрешноправни средства** за тяхната защита от съответна национална институция дори и нарушението да е извършено от лица, действащи в качеството си на представители на официалните власти.

Съд по правата на човека

- 1. Case *Al-Nashif v Bulgaria*, app. №50963/99, решение от 20.06.2004г., окончателно от 20.09.2004 г., нарушение на чл. 5, §4, чл. 8 и 13;
- 2. Case *Hasan v Bulgaria*, app. №54323/00, решение от 14.06.2007г., окончателно от 14.09.2007 г., нарушение на чл. 8 и 13;
- 3. Case *Musa and Others v Bulgaria*, app. №61259/00, решение от 11.01.2007г., окончателно от 09.07.2007 г., нарушение на чл. 8 и 13;

Съд по правата на човека

- 4. Case *C.G. and Others v Bulgaria*, app. №1365/07, решение от 24.04.2008 г., окончателно от 24.07.2008 г., нарушение на чл. 8 и 13, Протокол 7 – чл. 1;
- 5. Case *Raza v Bulgaria*, app. №31465/08, решение от 11.02.2010г., окончателно от 11.05.2010 г., нарушение на чл. 5, §1 и 4, чл. 13;
- 6. Case *Kaushal and Others v Bulgaria*, app. №1537/08, решение от 02.09.2010г., окончателно от 02.12.2010 г., нарушение на чл. 8 и 13, Протокол 7 – чл. 1;

Съд по правата на човека

- 7. *Case M. and Others v Bulgaria*, app. №41416/08, решение от 26.07.2011г., окончателно от 26.07.2011 г.; нарушение на чл. 5, §1, б. „е“ и §4, чл. 13;
- 8. *Case Auad v Bulgaria*, app. №46390/10, решение от 11.10.2011 г., окончателно от 11.01.2012 г.; нарушение на чл. 3, 5, §1, б. „е“ и §4, чл. 13;
- 9. *Case Madah v Bulgaria*, app. №45237/08, решение от 12.05.2012 г., окончателно от 10.08.2012 г., нарушение на чл. 8 и 13;

Съд по правата на човека

- 10. Case *Amie and Others*, app. №58149/08, решение от 12.02.2013 г., окончателно от 12.05.2013 г.; чл. 5, §1, б. „е“, §2, чл. 8;
- 11. Case *Djalti v Bulgaria*, app. №31206/05, решение от 12.03.2013 г., окончателно от 12.06.2013 г., нарушение на чл. 5, §1, б. „е“ и §4;
- 12. Case *Khadzhiev v Bulgaria*, app. No. 44330/07, решение от 03.06.2014 г., неокончателно, нарушение на чл. 5, §1, б. „е“.

Съд по правата на човека

- **По чл. 3 от Конвенцията:**

- ✓ договарящите държави имат правото да контролират влизането, пребиваването и експулсирането на чужденци;
- ✓ ангажиране на отговорността на държавата по силата на Конвенцията, когато са налице съществени основания, за да се вярва, че заинтересованото лице, ако бъде експулсирано, се изправя пред реален риск да бъде подложено на третиране в нарушение на член 3;

Съд по правата на човека

- ✓ не се поставя въпрос за присъждане или за пораждаване на отговорност на приемащата страна; доколкото съществува или може да възникне каквато и да е отговорност по силата на Конвенцията, то това е отговорност, породена за договарящата страна, по причина, че предприема действие, което има като пряка последица излагането на отделно лице на риск от забранено малтретиране;
- ✓ забраната по чл. 3 е **абсолютна** – независимо от поведението на жертвата;

Съд по правата на човека

- **Чл. 5 Право на свобода и сигурност:**
- „свобода на личността“ означава свобода от арестуване и задържане;
- „сигурност на личността“ означава защита срещу произволно накърняване на тази свобода;
 - ✓ *Adler case*, Commission decision, 15.03.1985 г.
 - ✓ *Bosano case*, ECHR, 18.12.1986 г.
- „всяка мярка, чрез която едно лице бива лишено от свободата му, да съответства на целта на чл. 5, а именно защита на човека срещу произвола“.

Съд по правата на човека

- Неоспоримо суверенно право на държавите да контролират влизането, престоя и излизането на чужденци на територията си:
 - ✓ *case of Amuur v France*, app. №19776/92, 25.06.1996 г., §41;
 - ✓ *case of Chahal v The United Kingdom*, app. №22414/93, 15.11.1996 г., § 73;
 - ✓ *case of Abdulaziz, Cabales and Balkaniadi v The United Kingdom*, 28.05.1985, §67-68;
 - ✓ *case of Saadi v The United kingdom*, app. №13229/03, 29.01.2008 г., §64;
 - ✓ *case of Mikolenko v Estonia*, app. №10664/05, 08.10.2009 г., § 65;
 - ✓ *case of Popov v France*, app. №39472/07 and 39474/07, 19.01.2012 г., § 114;

Съд по правата на човека

- Правото да лиши чужденец от свобода трябва да бъде законно:
 - ✓ да съответства на международни и национални норми;
 - ✓ да има за цел само предотвратяване на достъпа на чужденеца до страната или даване на възможност за вземане на решение по депортирането или екстрадицията;
- Ограниченията на чл. 18 от Конвенцията;

Съд по правата на човека

- **Задържането е законно, когато:**
 - ✓ е в съответствие с националното законодателство, т.е. процедурата да е разписана в национална правна норма и да е проведена в съответствие с тази норма;
 - ✓ лишаването от свобода е в съответствие с целта на чл. 5 – да се предпази лицето от произвол (дотогава, до когато депортацията или екстрадицията са в процес на осъществяване);

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Благодаря за вниманието!